

כל הבשר פרק שמיני חולין

קד.

עין משפט נר מצוה

א ג מיי פ"ע מהלכות
גדרים הל' ו טו"ע
י"ד סי' ר"ח סעיף ח ודלה
כחא תנא:
ד ב מיי שם הלכה י ועי'
כ"ט טו"ע ע"ש סעיף
ד:
ה ג מיי פ"ע מהלכות
מאכלות אסורות הל' ג
סמג לאוין קמא טו"ע
כחא תנא:
ו ד ד מיי שם הל' ד ה
טו"ע ע"ש סעיף ג:

הנודר מן הבשר מותר בבשר דגים והגבים. בגמרא מוקי לה כר"ע דכל מילי דמימליך עליה שליח בר מיניה הוא וצפ' הנודר מן הירק (מדרים דף נד:) פריך דצבצר דגים נמי מימליך ומוקי מתניתין דהכל צמאן דכאיז ליה עיניה וציומא דהקוה דלא אכיל איניש דגים אכל עוף אכיל בשלקא ומיהו צפרק בתרא דמעילה (דף כ.)

לא קיימא שנייה דהקוה אלא מסיק צמאן דכאיז ליה עיניה אכל צבצר ימים הנודר מן הצבצר אסור נמי דגים: **הא עוף אסור מדאורייתא.**

ה"ג מ"מ למינקט (ה) ויה ונראה דהא דס"ד שהוא דאורייתא משום דסמך אסיפא דגור העלאה אטו אכילה כדדייק רב יוסף צמאן אכל אין לומר דדייק מדקמתי כל הבשר דמשמע ליה שכל הבשר שזה זה מה צבצר עוף כצבצר צממה דהא הנודר מן הצבצר אין כל הבשר שזה דאפילו ר"ע מודה דלא מיתסר צבצר עוף מדאורייתא כדאמר צפרק הנודר מן הירק (מדרים דף נד.) דמודה ר"ע דלא לקי: **ומנא תימרא דלא גרינן גזירה לגזירה.** צממה מקומות אמר היא גופה גזירה ואנן ניקוט וגזירה גזירה לגזירה כפ"ק דשבת (דף יא:) וצפ' צממה מדליקין (סע דף כה.) וצריש צינה (דף ג.) והכל צעין לאחיי ראייה לענין גזירה דהעלאה אטו אכילה ויש מקומות נמי דגרינן גזירה לגזירה ולא חיישינן אין לדמות גזירות חכמים זו לזו אלא צממנות שש"ס דמומה:

חל"ת חוצה לארץ נאכלת עם הזר ע"ה הש"ח. אין המשנה שניה כן אלא הגמרא מצינה בקיבור וכן

היא שניה צפ' בתרא דמס' חלה (משה"ח) אמר ר"ג שלש ארצות לחלה מארץ ישראל עד כיבו חלה אחת מכיבו עד הנהר ועד אמנה שתי חלות אחת לאור ואחת לכהן של אור יש לה שיעור ושל כהן אין לה שיעור מנהר (ה) ועד אמנה ולפנים שתי חלות אחת לאור ואחת לכהן של אור אין לה שיעור ושל כהן יש לה שיעור ועבול ויש ארבלה רבי יוסי אומר אין כריך טבילה ואסורה לזבים ולזבות ולגדות ולילודות ונאכלת עם הזר על השלחן וניתנת לכל כהן שירצה והכי פירושו מכיבו עד הנהר ועד אמנה שהיו סמוכים לארץ העמים ואין יכולין

לשומר עצמם ופירותיהם צטוהרה והיו חלותיהם טמאות וטעונות שרפה ולכן צריכין להפריש שתי חלות אחת לאור אחת חלה דאורייתא דפירותיהן גדלין צארץ ישראל ולכן נמי יש לה שיעור דמפרש צירושלמי מפני שהיא מדברי תורה ואחת לכהן מדברי סופרים שלא תשתכח אחת חלה ולפי שהיא מדברי סופרים אין לה שיעור מנהר ועד אמנה ולפנים שהוא חוזה לארץ שתי חלות ואשתיהן מדברי סופרים אחת לאור משום דמחויב לארץ ישראל חלה דיהו חלה גורו עליה שלא לאוכלה לכהן ככל שיעור מנהר ועד אמנה וצבול ויש ארבלה רבי יוסי אומר אין כריך טבילה ואסורה לזבים ולזבות ולגדות ולילודות ונאכלת עם הזר על השלחן וניתנת לכל כהן שירצה והכי פירושו מכיבו עד הנהר ועד אמנה שהיו סמוכים לארץ העמים ואין יכולין

לשומר עצמם ופירותיהם צטוהרה והיו חלותיהם טמאות וטעונות שרפה ולכן צריכין להפריש שתי חלות אחת לאור אחת חלה דאורייתא דפירותיהן גדלין צארץ ישראל ולכן נמי יש לה שיעור דמפרש צירושלמי מפני שהיא מדברי תורה ואחת לכהן מדברי סופרים שלא תשתכח אחת חלה ולפי שהיא מדברי סופרים אין לה שיעור מנהר ועד אמנה ולפנים שהוא חוזה לארץ שתי חלות ואשתיהן מדברי סופרים אחת לאור משום דמחויב לארץ ישראל חלה דיהו חלה גורו עליה שלא לאוכלה לכהן ככל שיעור מנהר ועד אמנה וצבול ויש ארבלה רבי יוסי אומר אין כריך טבילה ואסורה לזבים ולזבות ולגדות ולילודות ונאכלת עם הזר על השלחן וניתנת לכל כהן שירצה והכי פירושו מכיבו עד הנהר ועד אמנה שהיו סמוכים לארץ העמים ואין יכולין

הנודר מן הצבצר. כל הנודר אין דעתו אלא אחר לשון בני אדם שהוא קורא שם הדבר כך ואשמועינן ממני דכל מין צבצר אדם קורוהו צבצר חוץ מצבצר דגים וחגבים: **גמ' קס"ד** האי אסור דמתניתין מדאורייתא קאמר: דר"ע צממתינן היא צבאי פירקא (קמין דף קיג.)

מוזהר צבצר דגים. שאין קורוהו צבצר: **הא עוף אסור.** דצנדרים אחר לשון בני אדם אנו צריכין להלך ואשמועינן ממני דדרך לקרואו צבצר: **כל מידי דמימליך עליה שליח.** כל דבר שאינו נשמע מן הסתם לא צמאן הכלל ולא מוצא (מ) [מן] הכלל וצריך השליח לחזור ולפרש ולהשול רוצה אחת צוה: **מיניה הוא.**

חשוב לענין גדרים מאותו המין כגון הכל שהאומר לשלחו קנה לנו צבצר מן השוק אינו נשמע לו מן הסתם צבצר עוף והוא נמלך צבצל הצית ושאל כלום אני לוקח צבצר עוף: **מיניה הוא.** מין צבצר הוא שהרי אמר לו קנה לי צבצר ואם לא היה עוף מין צבצר לא היה נמלך אם יקח ממנו דהא לאו צבצר הוא: **לא מלאהי אלא דילועין.** ואינו לוקחן מיד כשמואלן אלא לא קרו ליה אינשי ירק דהא האי ירק סתם קאמר ליה ואי ככלל ירק הוא לא היה צריך לימלך: **אמר להם כן הדבר.** ומשם אני מציא ראייה שהוא מין ירק שאינו לא מלאהי אלא קטנית לא היה משיבו לא מלאהי אלא קטנית היה לא מלאהי ירק וצדילועין היה אומר לא מלאהי ירק אחר אלא דילועין ולמה היה אומר כן אלא שיש לך ללמוד שהדילועין נקראים ירק ואין הקטנית ככלל ירק: **סבר לה כר"ע.** דע"ג דכריך לאימלוכי (ו) (ולא שקיל) מיניה

הוא דאי לאו מיניה הוא לא היה אמר אשקול מהאי: **יש מהן מה"ט.** צבצר צממה: **יש מדברי סופרים.** חיה ועוף: ש"מ. מדאסר עוף צבצלה משום גזירת אכילה ש"מ אסור אכילה ידידה מדאורייתא ולא כרב אשי: **אכילה גופה גזירה.** אטו צבצר צממה: **הטעם הו"ל.** אינה אסורה לגזירה אלא מצד חלת הארץ תרומה קרייה רחמנא (במדבר טו) ואסורה לזרים מוכל זר לא יאכל קדש (ויקרא כט):

נאכלת

הוא דאי לאו מיניה הוא לא היה אמר אשקול מהאי: **יש מהן מה"ט.** צבצר צממה: **יש מדברי סופרים.** חיה ועוף: ש"מ. מדאסר עוף צבצלה משום גזירת אכילה ש"מ אסור אכילה ידידה מדאורייתא ולא כרב אשי: **אכילה גופה גזירה.** אטו צבצר צממה: **הטעם הו"ל.** אינה אסורה לגזירה אלא מצד חלת הארץ תרומה קרייה רחמנא (במדבר טו) ואסורה לזרים מוכל זר לא יאכל קדש (ויקרא כט):

נאכלת

הוא דאי לאו מיניה הוא לא היה אמר אשקול מהאי: **יש מהן מה"ט.** צבצר צממה: **יש מדברי סופרים.** חיה ועוף: ש"מ. מדאסר עוף צבצלה משום גזירת אכילה ש"מ אסור אכילה ידידה מדאורייתא ולא כרב אשי: **אכילה גופה גזירה.** אטו צבצר צממה: **הטעם הו"ל.** אינה אסורה לגזירה אלא מצד חלת הארץ תרומה קרייה רחמנא (במדבר טו) ואסורה לזרים מוכל זר לא יאכל קדש (ויקרא כט):

נאכלת

הוא דאי לאו מיניה הוא לא היה אמר אשקול מהאי: **יש מהן מה"ט.** צבצר צממה: **יש מדברי סופרים.** חיה ועוף: ש"מ. מדאסר עוף צבצלה משום גזירת אכילה ש"מ אסור אכילה ידידה מדאורייתא ולא כרב אשי: **אכילה גופה גזירה.** אטו צבצר צממה: **הטעם הו"ל.** אינה אסורה לגזירה אלא מצד חלת הארץ תרומה קרייה רחמנא (במדבר טו) ואסורה לזרים מוכל זר לא יאכל קדש (ויקרא כט):

נאכלת

הוא דאי לאו מיניה הוא לא היה אמר אשקול מהאי: **יש מהן מה"ט.** צבצר צממה: **יש מדברי סופרים.** חיה ועוף: ש"מ. מדאסר עוף צבצלה משום גזירת אכילה ש"מ אסור אכילה ידידה מדאורייתא ולא כרב אשי: **אכילה גופה גזירה.** אטו צבצר צממה: **הטעם הו"ל.** אינה אסורה לגזירה אלא מצד חלת הארץ תרומה קרייה רחמנא (במדבר טו) ואסורה לזרים מוכל זר לא יאכל קדש (ויקרא כט):

נאכלת

הוא דאי לאו מיניה הוא לא היה אמר אשקול מהאי: **יש מהן מה"ט.** צבצר צממה: **יש מדברי סופרים.** חיה ועוף: ש"מ. מדאסר עוף צבצלה משום גזירת אכילה ש"מ אסור אכילה ידידה מדאורייתא ולא כרב אשי: **אכילה גופה גזירה.** אטו צבצר צממה: **הטעם הו"ל.** אינה אסורה לגזירה אלא מצד חלת הארץ תרומה קרייה רחמנא (במדבר טו) ואסורה לזרים מוכל זר לא יאכל קדש (ויקרא כט):

(א) [קמין קיג.] (ב) (ג) [קמין קיג.] (ד) [קמין קיג.] (ה) [קמין קיג.] (ו) [קמין קיג.] (ז) [קמין קיג.] (ח) [קמין קיג.] (ט) [קמין קיג.] (י) [קמין קיג.] (יא) [קמין קיג.] (יב) [קמין קיג.] (יג) [קמין קיג.] (יד) [קמין קיג.] (טו) [קמין קיג.] (טז) [קמין קיג.] (יז) [קמין קיג.] (יח) [קמין קיג.] (יט) [קמין קיג.] (כ) [קמין קיג.] (כא) [קמין קיג.] (כב) [קמין קיג.] (כג) [קמין קיג.] (כד) [קמין קיג.] (כה) [קמין קיג.] (כו) [קמין קיג.] (כז) [קמין קיג.] (כח) [קמין קיג.] (כט) [קמין קיג.] (ל) [קמין קיג.]

גליון הש"ס
גמ' אפר ר"י רבי היא
מגילה דף ט ע"ב וכו':

הגהות הב"ח
(א) תוב"ד ד"ה חלה וכו'
מנהר ואמנון ולפנים
כלל וזמית ועד נמחק:
(ב) בא"ד צממתינן דקרי
דטומאה היו"ל מגופו
היא שמי ר' יוסף:
(ג) בא"ד ככל הש"ס שהיה
צריך להפריש שמי:

מוסף רש"י
ור"ע אסור. דקסבר
מין אחד הן (מעילה
ב) דקסבר דלועין ככלל
ירק (מדרים טו.) לא
מציאתי אלא דלועין.
מכלל דלאו מיניה הוא
(שם) אלא מין דמימליך
מינה אחרתהא הוא להכי
מוזהר דלועין (מעילה כ.)
כן הדבר. לומר משם
אני למך, דע"ג דמימליך
הוא מילתא היא, כלום
הוא חזר ואמר ירק לא
מלאהי אלא קטנית, אלא
מין דלמך לא מלאהי
אלא דלועין ואינו אומר
לא מלאהי אלא קטנית,
אלא דלועין ככלל ירק
הן דע"ג דמימליך עלייהו
שליח ס"ל לר"ע דהא
מילתא יתיהו (שם). רבי
היא. הוא אמרה למחמי
ונסב מילתיה דהא כד
תנא וזתא כד תנא (ר"ה
ט) מתניתין רבי קאמנה לפי
דעתו ונסב מילתיה כי הו'
מיי תנאי, כד כמר שראה
דבריה של זו וזו ושל זו
בו (קט"ו פד.) ואנן גביר
כו'. הא דלמחמי כבלי
הש"ס שאין גזרין גזרה
לגורה, מהאי קרא נפקא,
ושמרתה את משמרתה,
עשו משמרת כלומר גזרה
למשמרתה לתורתה, ולא
משמרת המשמרת, שלא
יעשו גזרה לגזרה (ביצה
כ.)

רבינו גרשום

א"ר עקיבא האמר חיה
ועוף אינו מה"ט.
במשנה עצמה(א): כל מידי
דמימליך עליה שליח כו'.
כיצד מימליך עליה שליחא
דאי א"ל רבו לך קנה
לי בשר והוא חזר ואמר
לא מצאתי אלא עופות
ודאי בר מיניה דבשר
הוא כדאשכחן בבדילועין:
ואין הקישנה בכלל ירק.
כלומר הכא נמי לענין
עופות אומר לא מצאתי
אלא עופות מכלל דעופות
בכלל בשר: ומנא תימרא
דלא גזרין גזירה לגזירה:
דתנן חלת חו"ל

(א) לקמן דף קי.